

Verbs acabats en *-itzar*

En català hi ha verbs que prenen la terminació *-itzar* que es creen a partir d'un substantiu (*memòria* → *memoritzar*) o un adjectiu (*precar* → *precaritzar*). Aquesta terminació expressa l'acció de portar a terme el que aquests substantius o adjectius indiquen.

Ara bé, per analogia amb aquest tipus de formació, tenim verbs que no són correctes amb aquest sufix *-itzar*.

**Calendaritzar*

S'utilitza incorrectament per indicar les dates de certes activitats al llarg d'un període. Podem utilitzar aquests tres verbs: **programar**, **planificar** o **establir un calendari**.

Hem de **programar** tots els actes del mes.

L'Ajuntament **planifica** totes les reunions.

Establirem el **calendari** de la formació per a aquest quadrimestre.

**Garantitzar*

Garantir: verb derivat de *garantia* que designa l'acció de respondre d'alguna cosa o assegurar contra dany.

Ordenança de mesures per a **garantir** la convivència ciutadana.

**Improvitzar*

Improvisar: fer alguna cosa sense estudi ni preparació, en el moment que se'n presenta la necessitat.

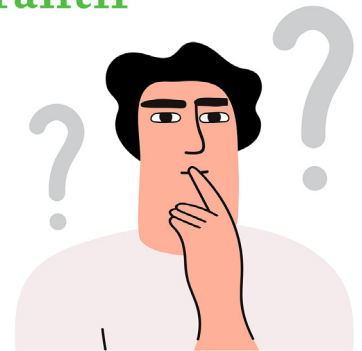
Cal destacar la importància de no **improvisar** la presentació.

**Matitzar*

Matisar: entre altres significats, té el de 'introduir cert matís, to o aspecte (en una cosa)'.

L'alcalde li ofereix la possibilitat de **matisar** o aclarir els termes.

garantitzar
garantir

Igor Levin / Shutterstock

*Monitoritzar

Monitorar: observar, mesurar o avaluar un fenomen o un procés a fi de poder realitzar, en cas necessari, intervencions correctores.

El VISOR 2030 és una eina de la Diputació de Barcelona que permet **monitorar** el compliment i la contribució dels municipis de la província als 17 ODS.

El substantiu corresponent és *monitoratge*.

*Randomitzar

És un anglicisme provinent de *to randomize*.

Aleatoritzar: aplicar el procediment d'assignació a l'atzar dels participants d'un estudi en diferents grups.

Especifiqueu si s'han d'**aleatoritzar** les preguntes de l'enquesta.

*Revaloritzar

Revalorar: tornar a valorar, a reconèixer el valor d'alguna cosa.

És una eina per als professionals d'educació social que permet **revalorar** el risc de la unitat de convivència.

El substantiu derivat de *revalorar* és *revaloració*.

Tinguem en compte, però, que existeixen els verbs *valorar* i *valoritzar*, amb significats diferents:

Valorar: determinar el valor d'una cosa. Considerar d'una manera raonada una cosa.

Una finca que **valoraren** en sis milions d'euros.

Cal **valorar** el seguiment del projecte.

Valoritzar: dur a terme una valorització d'un residu o un component d'un residu.

S'ha creat una plaça d'investigador per **valoritzar** els residus paperers.

Alguns verbs acabats en *-itzar* correctes.

Anonimitzar: fer anònimes unes dades per impedir la identificació personal.

Digitalitzar: convertir una representació analògica en una representació digital.

Externalitzar: establir un acord mitjançant el qual una organització externa fa una part d'una funció o d'un procés d'una organització.

Masteritzar: obtenir la còpia mestra de l'original d'un enregistrament.

Precaritzar: convertir en precària una situació social, política o laboral.

Renderitzar: representar en un dispositiu de sortida d'un ordinador una imatge o una escena, generalment en tres dimensions, simulant-ne els efectes òptics de llum, ombra, color, textura o moviment a partir de les dades d'un model computacional.

Tutoritzar: orientar, un tutor, un alumne o un grup d'alumnes o bé un curs, una matèria o un treball d'un alumne o un grup d'alumnes. El substantiu correcte és *tutorització*.